

Ανακοινώσεως

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ -
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Πληρ: Γ. Κωτσάλης
Τηλ : 225

4. Λογμά - Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
Λυμβουράς
Αθήνα, 21.12.93
23/12. Του ανακοινώσαμε 1/2/

Δεν ήρθε καμία
από το Διοικητικό
Λυμβουράς

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Υπόψη: - κ. Υπουργού
- Γρ. κ. Γεν. Γραμματέα

ΘΕΜΑ : Νομοθεσία σχετικά με την καταναλωτική πίστη και έλεγχοι
για την εφαρμογή της.

Καταναλωτική πίστη
Πλαστικό χρήμα - Αδιαφάνεια
ως προς τις ενοχάρουσες

1) Σκοπός της Κοινής Υπουργικής Απόφασης

Από 21.9.1991 άρχισε η ισχύς της Κοινής Υπουργικής Απόφασης
Φ1-983/91. Σκοπός της Απόφασης αυτής είναι η εναρμόνιση της ελληνικής
νομοθεσίας προς τις οδηγίες 87/102/ΕΟΚ και 90/88/ΕΟΚ που αφορούν την
καταναλωτική πίστη. Ο στόχος της είναι η προστασία των οικονομικών
συμφερόντων των καταναλωτών σ' ένα τομέα που βρίσκεται σε διαρκή
εξέλιξη λόγω των νέων μορφών καταναλωτικής πίστης που συνεχώς
εμφανίζονται.

2) Η σημασία της Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τους καταναλωτές

Η σημασία της Κ. Υπ. Απ. Φ1-983/91 για τους καταναλωτές
είναι πολύ μεγάλη αφού με αυτήν εισάγονται για πρώτη φορά στην
χώρα μας ρυθμίσεις κυριότερες από τις οποίες είναι:

- ο υπολογισμός και η γνωστοποίηση στον δανειζόμενο καταναλωτή του Ετήσιου Πραγματικού Επιτοκίου (=ΕΠΕ),
- η καθιέρωση του εγγράφου ως συστατικού τύπου της πιστωτικής σύμβασης,
- η συνυπευθυνότητα πιστωτή και προμηθευτή αγαθών και υπηρεσιών σε περίπτωση που τα τελευταία παρουσιάζουν πρόβλημα.

3) Τρέχουσες εξελίξεις

Ο τραπεζικός κόσμος αποδίδει μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη του κλάδου της καταναλωτικής πίστης, η δε Ένωση Ελληνικών Τραπεζών θέτει πάντα με ιδιαίτερη έμφαση στην εκάστοτε κυβέρνηση το αίτημα για κατάργηση όλων των περιορισμών που έχουν συσσωρευτεί στο τραπεζικό σύστημα, όσον αφορά την άσκηση της καταναλωτικής πίστης (πλαφόν καταναλωτικών δανείων, κλπ).

Αλλά και τα μεγάλα καταστήματα οικιακού εξοπλισμού κάνουν τα τελευταία χρόνια ένα μεγάλο άνοιγμα προς τους καταναλωτές και, στην προσπάθεια τους να προσελκύσουν πελατεία, διαφημίζουν μεγάλες ευκολίες πληρωμής κυρίως μέσω των πιστωτικών καρτών.

Η επικρατούσα τάση λοιπόν στην Ελλάδα, όπως στις υπόλοιπες χώρες της ΕΟΚ και του ΟΟΣΑ, είναι ότι ο τομέας της καταναλωτικής πίστης θα διογκώνεται συνεχώς για διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων σημαντικότεροι είναι η αποδοχή εκ μέρους των καταναλωτών των μοντέρνων τρόπων πληρωμής, η στενότητα χρήματος σε περιόδους οικονομικής κρίσης και η στροφή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο retail banking.

4) Η φύση του προβλήματος

Απο όσα προαναφέρθηκαν είναι φανερό ότι τόσο οι κοινοτικές όσο και οι εθνικές ρυθμίσεις ήρθαν εντελώς επίκαιρα να ρυθμίσουν ένα τομέα που βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη, όχι πάντα επ' ωφελεία των καταναλωτών.

Δυστυχώς όμως 2 και πλέον χρόνια από την θέση της σε ισχύ η εν λόγω απόφαση παραμένει στην ουσία ανενεργός αφού ούτε τα καταστήματα ούτε οι τράπεζες έχουν πάρει τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή της με αποτέλεσμα οι έλληνες καταναλωτές να μην απολαμβάνουν τα ευεργετήματα που προκύπτουν από αυτήν και που συνδέονται άμεσα με την διαφάνεια στην αγορά και τον αυξανόμενο ανταγωνισμό. Το μεγάλο πρόβλημα πάντως παραμένει το ΕΠΕ, τον υπολογισμό και την γνωστοποίηση του οποίου παραλείπουν συστηματικά τόσο οι τράπεζες όσο και η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται κατά την γνώμη μας σε δύο λόγους:

Πρ ό τ ο ν στην απροθυμία των πιστωτικών φορέων να εφαρμόσουν την Κ. Υπ. Απ. και θ ε ύ τ ε ρ ο ν - και ίσως πιο σημαντικό - στην άγνοια του κοινού.

Για να ξεπεραστεί το πρόβλημα αυτό το ΥΠΕΜ προχώρησε σε μία σειρά κινήσεις:

α) Τροποποίησε την Κ.Υπ. Απ. Φ1-983/91 (Κ.Υπ.Απ. Φ1-834/93) έτσι ώστε η εποπτεία και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της Φ1-983/91 πέρασε στην αρμοδιότητα του Υπουργού Εμπορίου. Ο τελευταίος έχει πλέον την δυνατότητα να επιβάλλει για κάθε παράβαση πρόστιμο μέχρι 20 000 000 διπλασιαζόμενο σε περίπτωση υποτροπής. Η διάταξη αυτή αντικατέστησε την αρμοδιότητα ελέγχου της Επιτροπής Ελέγχου Πωλήσεων επί Πιστώσει του άρθρου 3 του Ν.Δ. 3838/58, που καταργήθηκε με την αριθ. Β3-340/26.8.1992 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εμπορίου "Περί περιορισμού συλλογικών οργάνων του Υπουργείου Εμπορίου".

β) Έκανε τον παρελθόντα Ιούλιο με εντολή του τότε Υφυπουργού εκτεταμένους ελέγχους στην αγορά (καταστήματα και τράπεζες) τόσο στο κέντρο όσο και την περιφέρεια. Από τους ελέγχους αυτούς διαπιστώθηκαν και τυπικά όσα μας ήταν ήδη γνωστά και προαναφέραμε ότι δηλ. οι διατάξεις για την καταναλωτική πίστη δεν εφαρμόζονταν.

5) Μετέπειτα εξελίξεις

Δεν εφαρμόζεται ακόμη.

Έχοντας κάνει τις πιο πάνω διαπιστώσεις το ΥΠΕΜ με έγγραφο του εκάλεσε τους ενδιαφερόμενους φορείς να εφαρμόσουν μέχρι την 27.9.93 την σχετική νομοθεσία απειλώντας σε αντίθετη περίπτωση με επιβολή κυρώσεων.

Η όλη αυτή κατάσταση πήρε διαστάσεις και απασχόλησε αρκετά και τον τύπο, για πρώτη φορά δε δεχτήκαμε παράπονα από καταναλωτές σχετικά με τις πιστωτικές τους κάρτες.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών αντέδρασε αμέσως και ζήτησε συνάντηση με υπηρεσιακούς παράγοντες του ΥΠΕΜ προκειμένου να ξεπεραστούν τα προβλήματα που ισχυρίζονται ότι αντιμετωπίζουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας. Στις δύο συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν (22.9 και 5.10 αντίστοιχα), οι εκπρόσωποι των τραπεζών κράτησαν παρελκυστική τακτική και προέβαλαν επιχειρήματα για το ανεφάρμοστο της σχετικής νομοθεσίας ειδικά στην περίπτωση των πιστωτικών καρτών (αδυναμία υπολογισμού του ΕΠΕ λόγω του απρόβλεπτου της συμπεριφοράς των καταναλωτών κατόχων πιστωτικών καρτών), που δεν εδράζονται κατά τη γνώμη μας ούτε σε πρακτικούς ούτε σε θεωρητικούς λόγους.

Αντίθετα το ΕΒΕΑ μας υποσχέθηκε ότι θα κάνει κάθε ενέργεια για να προσαρμοστούν τα μέλη του το ταχύτερο δυνατόν.

6) ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κατόπιν των ανωτέρω έχουμε να προτείνουμε τα εξής:

~ Φωνάζαρε 1/2/ θα ωρέω να εφαρμοσεί
Ένωση Ξμ. αμοιώς οι νόμιμες κυρώσεις

Ναι

α) Θα πρέπει να σχεδιαστεί και εκτελεστεί μια εκστρατεία ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης. Η εκστρατεία αυτή πρέπει να γίνει με κάθε τρόπο: δελτίο τύπου, "συνεντεύξεις στον γραπτό και ηλεκτρονικό τύπο και πάνω απ' όλα με την έκδοση ενός ενημερωτικού φυλλαδίου. Το τελευταίο είναι ένας αποδεδειγμένα αποτελεσματικός τρόπος πληροφόρησης του κοινού που έχει υιοθετηθεί προ πολλού και από τις αντίστοιχες υπηρεσίες των άλλων χωρών της ΕΟΚ και του ΟΟΣΑ.

Ένα τέτοιο φυλλάδιο μπορεί να εκδοθεί με την συνεργασία των καταναλωτικών οργανώσεων και των τραπεζών και να χρηματοδοτηθεί ενδεχομένως από την ΕΟΚ.

β) Θα πρέπει παράλληλα το ΥΠΕΜ να προχωρήσει αταλάντευτα στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων επιβάλλοντας πρόστιμα όπου χρειάζεται.

ΣΗΜ. 1: Προκειμένου να αντλήσουμε από την εμπειρία και τον προβληματισμό των άλλων κοινοτικών χωρών έχουμε στείλει έγγραφα στις αρμόδιες υπηρεσίες τόσο του Ην. Βασιλείου όσο και της Επιτροπής Ε.Κ. ζητώντας απάντηση σε συγκεκριμένα σημεία που μας απασχολούν (υπολογισμός του ΕΠΕ στην περίπτωση πιστωτικών καρτών κ.ά.). Η απάντηση που πήραμε από την Υπηρεσία Καταναλωτικής Πολιτικής της Επιτροπής Ε.Κ. πιστεύουμε ότι μας δικαιώνει απόλυτα.